

Inhoud

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	15
Afdeling 1.1 Begripsbepalingen	15
Afdeling 1.2 Toepassingsgebied en doelen	15
Afdeling 1.3 Zorg voor de fysieke leefomgeving	16
Hoofdstuk 2 Taken en bevoegdheden van bestuursorganen	19
Afdeling 2.1 Algemene bepalingen	19
Afdeling 2.2 Omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening	21
Afdeling 2.3 Omgevingswaarden	22
§ 2.3.1 Algemene bepalingen	22
§ 2.3.2 Omgevingswaarden gemeente	22
§ 2.3.3 Omgevingswaarden provincie	23
§ 2.3.4 Omgevingswaarden Rijk	24
Afdeling 2.4 Toedeling van taken en aanwijzing van locaties	25
§ 2.4.1 Toedeling van specifieke taken aan gemeenten, waterschappen, provincies en Rijk	25
§ 2.4.2 Aanwijzing van locaties	31
Afdeling 2.5 Instructieregels en instructies	32
§ 2.5.1 Doorwerking van beleid door instructieregels	32
§ 2.5.2 Doorwerking van beleid door instructies	40
§ 2.5.3 Indeplaatstreding en vernietiging waterschapsbeslissingen	43
Afdeling 2.6 Bijzondere taken en bevoegdheden	44
§ 2.6.1 Bijzondere beheertaken en -bevoegdheden water, waterstaatswerken en wegen	44
§ 2.6.2 Bijzondere bevoegdheden geluid	45
§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap	46
Hoofdstuk 3 Omgevingsvisies en programma's	47
Afdeling 3.1 Omgevingsvisies	47
Afdeling 3.2 Programma's	47
§ 3.2.1 Algemene bepalingen	47
§ 3.2.2 Verplichte programma's	48
§ 3.2.3 Onverplichte programma's	51

§ 3.2.4 Programmatische aanpak	51
Hoofdstuk 4 Algemene Regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving	55
Afdeling 4.1 Algemene bepalingen voor regels over activiteiten	55
§ 4.1.1 Algemene regels	55
§ 4.1.2 Inhoud	57
§ 4.1.3 Bevoegd gezag	58
Afdeling 4.2 Voorbereidingsbescherming	61
Afdeling 4.3 Bijzondere bepalingen voor regels over activiteiten	63
§ 4.3.1 Decentrale regels	63
§ 4.3.2 Rijksregels	65
Hoofdstuk 5 De omgevingsvergunning en het projectbesluit	73
Afdeling 5.1 De omgevingsvergunning	73
§ 5.1.1 Verbodsbepalingen	73
§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag	77
§ 5.1.3 De beoordeling van de aanvraag	81
§ 5.1.4 Inhoud en werking	86
§ 5.1.5 Actualisering, wijziging, intrekking en revisievergunning	89
Afdeling 5.2 Projectprocedure	93
§ 5.2.1 Algemene bepalingen voor het projectbesluit	93
§ 5.2.2 Voornemen, verkenning en voorkeursbeslissing	95
§ 5.2.3 Projectbesluit	97
§ 5.2.4 Gemeentelijke projecten van publiek belang	99
Hoofdstuk 6 [Gereserveerd]	101
Hoofdstuk 7 [Gereserveerd]	103
Hoofdstuk 8 Aanvullende regels populatiebeheer, schadebestrijding en jacht	105
Hoofdstuk 9 Voorkeursrecht	109
Afdeling 9.1 Vestiging en gelding van een voorkeursrecht	109
Afdeling 9.2 Vervreemding na vestiging van een voorkeursrecht	111
§ 9.2.1 Bevoegd gezag	111
§ 9.2.2 Hoofdregel en uitzonderingen daarop	112
§ 9.2.3 Vervreemding aan een gemeente, een provincie of de Staat	113

§ 9.2.4 Gerechtelijke procedure tot vaststelling van de prijs of tot overdracht van het goed	115
§ 9.2.5 Notariële akte tot levering van de onroerende zaak	116
§ 9.2.6 Nietigheid van rechtshandelingen in strijd met voorkeursrecht	117
Hoofdstuk 10 Gedoogplichten	119
Afdeling 10.1 Algemene bepalingen	119
Afdeling 10.2 Gedoogplichten van rechtswege	119
Afdeling 10.3 Bij beschikking op te leggen gedoogplichten	124
§ 10.3.1 Algemene bepalingen	124
§ 10.3.2 Gedoogplichten	125
§ 10.3.3 De gedoogplichtbeschikking	129
§ 10.3.4 Bijzondere bepalingen	130
Afdeling 10.4 Schadevergoeding	131
Hoofdstuk 11 Onteigening	133
Afdeling 11.1 Algemene bepalingen	133
Afdeling 11.2 Onteigeningsbeschikking	133
Afdeling 11.3 Schadeloosstelling bij onteigening	137
Afdeling 11.4 Onteigeningsakte	137
Afdeling 11.5 Niet verwezenlijken onteigeningsbelang	139
Hoofdstuk 12 Bijzondere instrumenten voor de inrichting van gebieden	141
Afdeling 12.1 Algemene bepalingen	141
§ 12.1.1 Begripsbepalingen en toepassingsbereik	141
§ 12.1.2 Algemene bepalingen voor landinrichting	141
Afdeling 12.2 Inrichtingsbesluit	142
§ 12.2.1 Inrichtingsbesluit	142
§ 12.2.2 Toedeling van eigendom, beheer en onderhoud van voorzieningen van openbaar nut	144
Afdeling 12.3 Uitvoering van landinrichting	145
§ 12.3.1 Algemene bepalingen	145
§ 12.3.2 Verrichten van werkzaamheden	146
Afdeling 12.4 Herverkaveling	147
§ 12.4.1 Algemene bepalingen	147
§ 12.4.2 Het ruilbesluit	147
§ 12.4.3 Het besluit geldelijke regelingen	152
Afdeling 12.5 Overige bepalingen	154
Afdeling 12.6 Kavelruil	154

Hoofdstuk 13 Financiële bepalingen	157
Afdeling 13.1 Leges	157
Afdeling 13.2 Vergoeding en verhaal van kosten	158
Afdeling 13.2a (Heffingen)	161
Afdeling 13.3 Financiële bepalingen vanwege omgevingsvergunningen	164
Afdeling 13.4 Vergoeding voor adviezen van de Commissie voor de milieueffectrapportage	165
Afdeling 13.5 Financiële bepalingen landinrichting	165
Afdeling 13.6 Kostenverhaal bij bouwactiviteiten en activiteiten vanwege gebruikswijzigingen	167
§ 13.6.1 Kostenverhaalsplicht en verbod	167
§ 13.6.2 Kostenverhaal langs privaatrechtelijke weg	167
§ 13.6.3 Kostenverhaal langs publiekrechtelijke weg	168
Afdeling 13.7 Financiële bijdragen voor ontwikkelingen van een gebied	171
Hoofdstuk 14 [Gereserveerd]	173
Hoofdstuk 15 Schade	175
Afdeling 15.1 Nadeelcompensatie	175
Afdeling 15.2 Schade bij gedoogplichten	179
Afdeling 15.3 Schadeloosstelling bij onteigening	181
§ 15.3.1 Recht op en vaststelling van schadeloosstelling bij onteigening	181
§ 15.3.2 De gerechtelijke procedure tot vaststelling van de schadeloosstelling	186
§ 15.3.3 Overige bepalingen	189
Afdeling 15.4 Schadevergoeding bij voorkeursrechten	190
Afdeling 15.5 Schade door in het wild levende dieren	191
Hoofdstuk 16 Procedures	193
Afdeling 16.1 Elektronisch verkeer en gebruik van gegevens en methoden	193
§ 16.1.1 Elektronisch verkeer	193
§ 16.1.2 Gebruik van gegevens en methoden	193
Afdeling 16.2 Coördinatie en betrokkenheid andere bestuursorganen	194
§ 16.2.1 Toepassing afdeling 3.5 Algemene wet bestuursrecht	194

§ 16.2.2 Aanvullende bepalingen voor coördinatie van de vergunningverlening voor een milieubelastende activiteit en een wateractiviteit in gevallen als bedoeld in artikel 16.7, eerste lid, onder b	195
§ 16.2.3 Betrokkenheid van andere bestuursorganen	197
Afdeling 16.3 Totstandkomingsprocedures	201
§ 16.3.1 Toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht	201
§ 16.3.1a Geluidproductieplafonds	202
§ 16.3.2 Zwemlocaties	202
§ 16.3.2a Natura 2000-gebieden	202
§ 16.3.3 Omgevingsvisie	202
§ 16.3.4 Programma's	203
§ 16.3.5 Omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening	204
§ 16.3.5a Peilbesluit	204
§ 16.3.6 Voorkeursrechtbeschikking	204
§ 16.3.7 Gedoogplichtbeschikking	205
§ 16.3.8 Onteigeningsbeschikking	205
§ 16.3.9 Landinrichting	206
Afdeling 16.4 Milieueffectrapportage	209
§ 16.4.1 Milieueffectrapportage voor plannen en programma's	209
§ 16.4.2 Milieueffectrapportage voor projecten	212
Afdeling 16.4A. Passende beoordeling Natura 2000	216
Afdeling 16.5 De omgevingsvergunning	217
§ 16.5.1 Algemeen	217
§ 16.5.2 Reguliere voorbereidingsprocedure	219
§ 16.5.3 Toepassing afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht	221
§ 16.5.4 Exploitatievoorschriften [vervallen]	223
Afdeling 16.6 Projectprocedure	223
§ 16.6.1 Voorkeursbeslissing	223
§ 16.6.2 Projectbesluit	223
Afdeling 16.6A Kostenverhaalsbeschikking	224
Afdeling 16.7 Beslistermijn, bekendmaking en mededeling, inwerkingtreding en beroep	225
§ 16.7.1 Beslistermijn	225
§ 16.7.2 Bekendmaking, mededeling en inwerkingtreding	225
§ 16.7.3 Beroep	229
Afdeling 16.8 Beroep voorkeursrecht	232
Afdeling 16.9 Bekrachtigingsprocedure onteigeningsbeschikking	233
§ 16.9.1 Verzoek tot bekrachtiging	233

§ 16.9.2 Vooronderzoek	234
§ 16.9.3 Versnelde behandeling	235
§ 16.9.4 Vereenvoudigde behandeling	236
§ 16.9.5 Uitspraak	236
§ 16.9.6 Overige bepalingen bekrachtigingsprocedure	238
Afdeling 16.10 Hoger beroep onteigeningsbeschikking	239
Afdeling 16.11 Gerechtelijke vaststelling van de prijs bij voorkeursrecht	240
Afdeling 16.12 Bijzondere procedures voor landinrichting	241
§ 16.12.1 Eigendom buiten herverkavelingsblok	241
§ 16.12.2 Eigendom en pachtverhoudingen binnen herverkavelingsblok	241
Afdeling 16.13 Kennisgeving overeenkomst kostenverhaal	246
Afdeling 16.14 Algemene delegatiegrondslagen procedurele en vormvereisten	247
Hoofdstuk 17 Adviesorganen en adviseurs	251
Afdeling 17.1 Adviesorganen op rijksniveau	251
§ 17.1.1 Algemene bepalingen	251
§ 17.1.2 Adviesorganen	251
Afdeling 17.2 Adviesorganen op gemeentelijk niveau	252
§ 17.2.1 Algemene bepalingen	252
§ 17.2.2 Verplichte gemeentelijke adviesorganen	253
Afdeling 17.3 Adviseurs	253
Hoofdstuk 18 Handhaving en uitvoering	255
Afdeling 18.1 Bestuursrechtelijke handhaving	255
§ 18.1.1 Bestuursrechtelijke handhavingstaak en handhavingsbevoegdheid	255
§ 18.1.2 Aanwijzing en bevoegdheid toezichthouders	257
§ 18.1.3 Intrekking begunstigende beschikking	258
§ 18.1.4 Bestuurlijke boete	259
§ 18.1.5 Bestuurlijke maatregelen dieren, planten, eieren, hout en producten daarvan	262
Afdeling 18.2 Strafrechtelijke handhaving	263
Afdeling 18.3 Kwaliteitsbevordering en afstemming uitvoering en handhaving	264
§ 18.3.1 Reikwijdte afdeling 18.3	264
§ 18.3.2 Strategische en programmatische uitvoering en handhaving	264

---

§ 18.3.3 Kwaliteit uitvoering en handhaving; omgevings- diensten	265
§ 18.3.4 Informatieverstrekking en afstemming	266
Hoofdstuk 19 Bevoegdheden in bijzondere omstandigheden	269
Afdeling 19.0 Bijzondere omstandigheden	269
Afdeling 19.1 Ongewoon voorval	269
Afdeling 19.2 Archeologische toevalsvondst van algemeen belang	272
Afdeling 19.2a Toevalsvondst van verontreiniging op of in de bodem	272
Afdeling 19.3 Alarmeringswaarden	274
Afdeling 19.4 Gevaar voor waterstaatswerken	275
Afdeling 19.5 Buitengewone omstandigheden	277
Hoofdstuk 20 Monitoring en informatie	279
Afdeling 20.1 Monitoring en verzameling van gegevens	279
Afdeling 20.2 Gegevensbeheer en toegang tot gegevens	282
Afdeling 20.3 Verslagen en kaarten	284
Afdeling 20.4 Evaluatie	286
Afdeling 20.5 Digitaal stelsel Omgevingswet	287
§ 20.5.1 Algemeen	287
§ 20.5.2 Landelijke voorziening	287
§ 20.5.3 Persoonsgegevens en gegevensbeheer	288
§ 20.5.4 Beschikbaar stellen van informatie voor ontsluiting via de landelijke voorziening	289
§ 20.5.5 Elektronisch indienen	290
§ 20.5.6 Overige bepalingen	290
Hoofdstuk 21 [Gereserveerd]	293
Hoofdstuk 22 Overgangsrecht	295
Afdeling 22.1 Overgangsfase	295
§ 22.1.1 Van omgevingsplan met tijdelijk deel tot omgevings- plan	295
§ 22.1.2 De toepassing van in een verordening of het tijdelij- ke deel van het omgevingsplan opgenomen regels	297
§ 22.1.3 Overige bepalingen	298
Afdeling 22.2 Sanering geluid decentrale infrastructuur	299

Hoofdstuk 23 Overige en slotbepalingen	301
Afdeling 23.1 Implementatie internationaalrechtelijke verplichtingen	301
Afdeling 23.2 Experimenteerbepaling	301
Afdeling 23.3 Publieksparticipatie, betrokkenheid parlement, totstandkomingsvereisten uitvoeringsregelgeving en overige bepalingen	303
Afdeling 23.4 Evaluatie- en slotbepalingen	305
Bijlage bij artikel 1.1 van deze wet	307
Trefwoordenregister	333